

nægte, at der i dette Lovforslag er flere Fremstridt, som jeg har hilst med Glæde; men de ere desværre for smaa. Jeg sætter megen Pris paa, at man herefter skulde kunne blive Student og faae Afgang til flere Embedsexaminer uden at have underkastet sig Prove i Latin eller Græsk efter det 16de Aar; men det er i og for sig ikke for mig af saa stor Betydning, at det skulde kunne bevæge mig til at gaae ind paa et Forslag, som i alle andre Hovedhenseender i Grundloven staaer det Bestaaende fast; thi det vide vi jo, at, ere vi først gaaede ind paa et saadant Forslag, have vi for lang Tid afstaaet os Muligheden af at faae noget Mere. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Vrix) meente, at, naar vi ikke kunne faae det Bedste, skulde vi lade os nøie med det Næstbedste, men hvis dette er det Næstbedste, veed jeg ikke, hvorledes det Bedste skulde see ud; thi dette Forslag er efter min Mening meget langt fra at være det Næstbedste. Tilmed er denne Sætning, at vi skulde lade os nøie med det Næstbedste, naar vi ikke kunne faae det Bedste, en, som i alt Fald kunde passe sig for den danske Rigsdag og, særlig for dette Thing, dengang da vi i Virkeligheden vare indskrænkede til at sige Ja, eller Nei til det, der blev os forelagt, fordi vi ikke havde nogen større Indflydelse, men vare bundne af Hensynet til Rigsraadet og til det Ministerium, som kunde arbejde sammen med det, men nu skulde det dog være et af de Goder, vi have vundet ved den nye Grundlov, at vi havde en virkelig parlamentarisk Rigsdag, og at Folkethinget paa Grund af sin Stilling til Finansloven havde en ganske særlig Overvægt, og disse Goder, som man dengang, da man ønskede, vort Samtykke til Ophevelsen af den gamle Grundlov, saa levende stillede os for Die, maae vi ikke glemme. Det er ikke nok, at man hyder os et Forslag, og at vi efter Regjeringens og det andet Things Billie ikke kunne faae noget Andet; men det er vor Ret og derved tillige vor Pligt at gjøre, hvad vi kunne, for at faae det igjennem, som efter vor Overbeviisning er det Bedste, ganske vist ikke det, der er det Bedste for en blot tænkt ideel Verden, men det, der efter samt-

lige bestaaende Forhold er det Bedste. Derfor troer jeg, at denne Sætning er noget forældet. (Vrix: Det var ifjor, den blev sagt; det er ikke mere end et Aar siden). Den kan maaffee være sagt tidligere af det andet ærede Medlem, han laante denne Ptil fra, men jeg troer, at dette Medlem nu har ladet den falde, og jeg troer derfor ogsaa, at det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Vrix) ikke skulde have taget den op og brugt den i sit Røgger; Braaden er brudt af den, og den vil falde magtesløs til Jorden.

Tauber: Jeg kan ikke Andet end dele den Tilfredshed, som fra alle Sider er udtalt med, at denne Sag nu er kommen for Rigsdagen, saaledes at den ikke længere udelukkende bliver gjort til Gjenstand for administrative Afgjørelser, men at det overdrages Lovgivningsmagten at træffe en Afgjørelse i den. Jeg troer, at det snart er paa Tide, at dette skeer, thi det maa vistnok siges, at der neppe er noget som helst Omraade blandt vore Statsindretninger, som i høiere Grad har trængt til en Reform, og som i høiere Grad er blevet forquælet ved administrative Afgjørelser end netop denne Sag, der hidtil fuldstændig har været unddraget Lovgivningsmagtens Medvirkning. Det er et interessant Phænomen, at denne Sag, som Forvaltningen, den administrative Myndighed, paa en Maade har behandlet som sin Domaine, netop er den, med Hensyn til hvilken der staaer Allermest tilbage at gjøre og at reformere omtrent af alle vore Statsindretninger. Dette gjælder baade om Underviisningen i de lærde Skoler, og om Underviisningen ved Universitetet, maaffee endnu mere om den sidste. Det er fremhævet fra flere Sider, at det System, som nu følges, har ført til, at det koster 17, 18 til 20 Aar at fuldende den saakaldte videnskabelige Uddannelse — der iøvrigt ikke er Andet end en Uddannelse til Embedsvirksomhed — medens den yderste Grændse, inden hvilken denne Uddannelse burde være fuldendt, ikke kunde strække sig udover det 21de, 22de Aar, hvilket, henført til det borgerlige Livs Forhold, altsaa maatte siges at være inden Børnepligtalderen. Jeg skal imidlertid ikke her gaae ind paa, hvormeget der ved Universitetet staaer